

KONTAKTNA TOČKA SIST – POGOSTA VPRAŠANJA Z ODGOVORI

Primeri pogostih vprašanj in odgovorov (FAQ):

1. Kaj je standard?

Standard je dokument, ki določa pravila, smernice ali značilnosti za dejavnosti ali njihove rezultate. Nastane na podlagi soglasja (konsenza) strokovnjakov in drugih deležnikov; odobri ga priznani organ za standardizacijo. Omogoča večjo urejenost, varnost, kakovost in združljivost proizvodov, storitev ali procesov na določenem področju; namenjen je splošni in večkratni uporabi.

2. Ali so standardi obvezni za uporabo?

Praviloma je uporaba standardov prostovoljna, kot določa Zakon o standardizaciji (ZSta-1). Obvezna (lahko) postane le v primeru, ko se nanje sklicuje tehnični predpis ali druga pravna zahteva (akt).

3. Kakšna je vloga in katere so glavne naloge Kontaktne točke SIST?

Kontaktna točka SIST zagotavlja brezplačne informacije o:

- veljavnih tehničnih predpisih v Sloveniji in drugih državah članicah Evropske unije (EU),
- standardih in dejavnostih standardizacije,
- harmoniziranih standardih,
- načelu vzajemnega priznavanja proizvodov na notranjem trgu EU.

Kontaktna točka SIST sodeluje z ministrstvi in drugimi pristojnimi organi ter:

- koordinira postopke notifikacije tehničnih predpisov in zahtev za storitve na ravni EU,
- svetuje v zvezi s sklicevanji na standarde v zakonodaji.

4. Ali lahko pri Kontaktni točki SIST dobim razlago standarda?

Ne. Kontaktna točka SIST **ni pristojna** za podajanje razlag vsebine standardov. Standardi so samostojni tehnični dokumenti, katerih razumevanje in uporaba je odgovornost uporabnika. Pojasnila o posameznih določbah standardov lahko podajo strokovnjaki v tehničnih odborih za standardizacijo, pristojne organizacije za standardizacijo (npr. SIST, CEN, ISO) ali certificirani laboratoriji ali strokovni svetovalci, ki imajo praktične izkušnje z uporabo standarda.

5. Kako ugotovim, kateri standard velja (naj uporabim) za svoj (določeni) proizvod?

Pri iskanju ustreznih standardov vam Kontaktna točka SIST lahko pomaga:

- za vaš proizvod ali dejavnost identificirati relevantne standarde,
- preveriti povezavo med standardi in veljavnimi tehničnimi predpisi,

- poiskati harmonizirane standarde, ki zagotavljajo domnevo o skladnosti z ustrežno evropsko zakonodajo.

6. Kaj so harmonizirani standardi?

Harmonizirani standardi so evropski standardi (EN), ki jih evropske organizacije za standardizacijo pripravijo na pobudo Evropske komisije (EK) za podporo evropski zakonodaji. Sklici na te standarde so objavljeni v Uradnem listu EU (UL EU). Proizvodi, izdelani v skladu s takimi standardi, imajo domnevo o skladnosti z bistvenimi zahtevami ustrezne direktive ali uredbe EU.

7. Kakšna je razlika med harmoniziranimi in neharmoniziranimi standardi?

Harmonizirani standardi so evropski standardi, ki jih pripravijo evropske organizacije za standardizacijo (Evropski komite za standardizacijo – CEN in CLC) na pobudo Evropske komisije (EK) za podporo evropski zakonodaji. Sklici na te standarde so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije (UL EU). Proizvodi, izdelani v skladu s harmoniziranim standardom, imajo domnevo o skladnosti z bistvenimi zahtevami ustrezne evropske direktive ali uredbe.

Neharmonizirani standardi niso neposredno povezani z zakonodajo EU in njihova uporaba je prostovoljna. Kljub temu so zelo koristni, saj določajo tehnične zahteve, dobre prakse ali metode preskušanja, ki pomagajo pri zagotavljanju kakovosti, varnosti in učinkovitosti proizvodov ali storitev.

8. Ali se lahko v postopku javnega naročila sklicujem na standarde?

Da. V postopkih javnega naročanja se naročniki lahko v skladu z Zakonom o javnem naročanju ([ZJN-3](#)) sklicujejo na standarde pri pripravi tehničnih specifikacij za blago, storitve ali gradnje.

Sklicevanje na standarde omogoča jasno, nedvoumno in strokovno utemeljeno opredelitev tehničnih zahtev ter prispeva k večji primerljivosti ponudb, zagotavljanju kakovosti in varnosti.

Naročniki se lahko pri pripravi tehničnih specifikacij sklicujejo zlasti na:

- slovenske standarde, ki prevzemajo evropske standarde (SIST EN),
- evropske standarde (EN),
- mednarodne standarde (ISO, IEC) in/ali
- druge tehnične referenčne dokumente.

V skladu s pravili javnega naročanja mora naročnik ob sklicevanju na standard običajno omogočiti tudi uporabo enakovrednih rešitev. To pomeni, da se priporoča, da se ob sklicu na standard doda izraz »ali enakovredno metodo«. V tem primeru ponudnik ustrezno dokaže, da njegova rešitev izpolnjuje zahteve navedenega standarda.

Uporaba standardov v postopkih javnega naročanja prispeva k večji pravni varnosti, transparentnosti postopkov in učinkovitejšemu doseganju ciljev javnega naročanja.

Če je proizvod zakonito dan na trg Evropske unije (EU), se lahko na podlagi načela prostega pretoka blaga trži tudi v Sloveniji. Kljub temu mora proizvod izpolnjevati vse relevantne zahteve EU (npr. CE oznako, kadar je ta zahtevana) ter morebitne

nacionalne zahteve, kot so ustrezno označevanje in navodila za uporabo v slovenskem jeziku.

V posameznih primerih se lahko uporabi tudi načelo vzajemnega priznavanja.

9. Ali Kontaktna točka SIST izdaja certifikate ali izvaja preskušanja?

Ne. SIST ne izvaja nobenih preskušanj ali certificiranja proizvodov. Za to so pristojni akreditirani preskusni in certifikacijski organi, ki lahko preverijo skladnost proizvodov z veljavnimi standardi in zakonodajo.

10. Ali je za moj proizvod potrebna CE oznaka in izjava o skladnosti?

Oznaka CE in izjava o skladnosti EU sta zahtevani za proizvode, za katere to določajo ustrezni predpisi Evropske unije (EU). Običajno so ti predpisi v obliki direktiv ali uredb, ki določajo bistvene zahteve glede varnosti, zdravja, varstva okolja in drugih javnih interesov.

Če proizvod sodi na področje uporabe takšnega predpisa, mora proizvajalec pred dajanjem proizvoda na trg:

- zagotoviti, da proizvod izpolnjuje vse relevantne zahteve zakonodaje EU,
- izvesti ustrezen postopek ugotavljanja skladnosti,
- pripraviti in podpisati EU izjavo o skladnosti,
- na proizvod namestiti oznako CE.

Z oznako CE se proizvajalec obvezuje (izjavlja), da je proizvod skladen z vsemi veljavnimi zahtevami zakonodaje EU, ki določajo njeno namestitev.

Ali je oznaka CE potrebna za vaš (konkretni) proizvod, je odvisno od tega, ali ta proizvod sodi na področje uporabe posamezne direktive ali uredbe EU.

Informacije o tem lahko pridobite pri Kontaktni točki SIST.

11. Kakšna je razlika med izjavo skladnosti, izjavo o lastnostih in skladnosti ter izjavo o vzajemnem priznavanju?

Navedene vrste izjav so različni dokumenti, ki morajo spremljati proizvode, kadar to zahteva ustrezna evropska zakonodaja, in sicer:

- **Izjava o skladnosti**
Dokument, s katerim proizvajalec potrdi, da proizvod izpolnjuje vse relevantne zahteve zakonodaje EU in da lahko nosi oznako CE.
- **Izjava o lastnostih in skladnosti**
Dokument, ki ga mora pripraviti proizvajalec za gradbene proizvode. S tem prevzame odgovornost za skladnost proizvoda z deklariranimi lastnostmi in z vsemi veljavnimi zahtevami za gradbene proizvode v skladu z Uredbo (EU) 2024/3110 o gradbenih proizvodih.
- **Izjava o vzajemnem priznavanju**
Dokument, ki potrjuje, da je proizvod zakonito dan na trg v eni državi članici EU in se lahko trži tudi v drugi državi članici na podlagi Uredbe (EU) 2019/515 o vzajemnem priznavanju.

12. Kako lahko pridobim informacije o tehničnih zahtevah in standardih za proizvode, ki veljajo v drugih državah EU?

Kontaktna točka SIST zagotavlja informacije o nacionalnih tehničnih zahtevah in postopkih ugotavljanja skladnosti v državah članicah EU. Prav tako pomaga razumeti pravila in standarde, ki jih je potrebno upoštevati za dajanje proizvodov na trg.

13. Kako lahko stopim v stik s kontaktno točko SIST?

[Kontaktna točka SIST](#) je dosegljiva:

- po telefonih (01 478 30 68 ali 01 478 30 65)
- po elektronski pošti (info@sist.si ali contact@sist.si).

14. Kako hitro lahko pričakujem odgovor na zastavljena vprašanja?

V skladu z [Uredbo \(EU\) 2019/515](#) o vzajemnem priznavanju blaga mora Kontaktna točka SIST na poizvedbo odgovoriti v roku 15 delovnih dni od njenega prejema. Če je vprašanje kompleksnejše in je potrebno pridobiti informacije od pristojnih organov, se lahko rok v skladu s tem sorazmerno podaljša. O tem boste pravočasno obveščeni.